

41-99-82
15-23

ՀԱՅԿԻՍՏԱՆԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՅՈՑ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԱԾ

3992

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ
Ա. ՏԱՐԻ

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, ԹԵԼԱԳՐՈՒԹԻՒՆ,
ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԳՐԵԼ ՈՒ ԳՆԵԼ
ՀԱՄԱԴՐԱԿԱՆ ՈՒ ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

Եանօթէն անձանօթը
Պարզէն բաղադրեալը
Դէմ յանդիմանական ուսուցում
Աստիճանական զարգացում

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Լ. Հ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ
Կ. Պոլիս

1911

491-99-8
15-23

W. 46

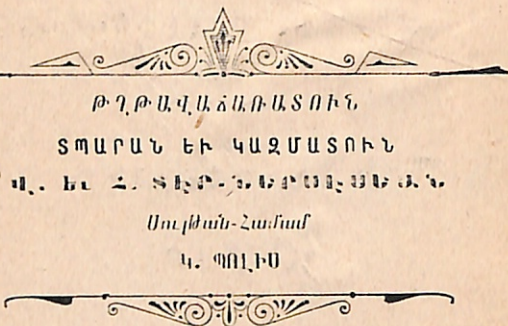
ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵՋՈՒ

ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԱԾ

ՄԱՆԿԱԳԱՐՏԻՔ

Ա. ՏԱՐԻ

1002

2010

491.99-8

Մ-23

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԱԾ

428

137-ՄԱ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

Ա. ՏԱՐԻ

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, ԹԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆ,

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԳՐԵԼ ՈՒ ԳԾԵԼ

ՀԱՄԱԴՐԱԿԱՆ ՈՒ ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ծանոթէ՛ն անծանօթը

Պարզէ՛ն բաղադրեալը

Դէմ՝ յանդիմանական ուսուցում

Ասիճանական զարգացում

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վ. Է. Հ. ՏԵՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Կ. Պոլիս

33287-4.Է.

ՊԱՏՐԻԱՐԲԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

4. Պոլիս, 5 Փետրուար 1905

Հաւար 1980

Վ Ա Խ Ե Ր Ա Գ Ի Ր

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Ուսումն. Խորհուրդս ֆինաքեան առաւ «Մայրենի
Լեզու» դասագիրքին Ա. մասն որ կը պատկանի Մանկա-
պարտեզի շրջանի, եւ անոր պարունակութիւնն օգտակար
եւ պատշաճութիւնը համաձայն գտնելով Ազգ. վարժա-
րանաց Կրթական Ծրագրին՝ վաւերացուց զայն եւ արտօնեց
անոր կիրառութիւնն Մանկապարտեզներու աշակերտաց եւ
աշակերտուհեաց համար:

Ի Դիմաց Ուսումն. Խորհրդոյ

Վ. Ասեմազարի

Ասեմազե

ԲԱՐՍԵՂ ԱՌԵՏԻՍԵԱՆ

ՏՈՒԹ .Տ. ԱՃԷՄԵԱՆ

Նպաստից Յանձնաժողովս երկար ասեցե ի վեր մտադրած էր իր ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ կոչուած դասագիրքերու շարքը հիմնովին բարեփոխել՝ պատրաստել չալով այնպիսի եղանակաւ որ համապատասխանէր Մանկավարժութեան յարանուն եւ յարափոփոխ պահանջներուն, այսինքն մանուկը ընտելացնել Ծանօթէն Նշանօթէն, Պարզէն Բարձրութեան՝ որտէ՛ր յանդիմանէն ուսուցմամբ = Երազմանէն որոտանդմամբ ու ուրիշմանէն շարժացմամբ :

Արդ՝ Յանձնաժողովիս հրահանգներուն համաձայն եւ իր հսկողութեան տակ ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ դասագիրքերու նոր շարքին պատրաստութեան համար նկատի առնուեցաւ զանազան լեզուներով քերականներու եւ ընթերցարաններու նոյն հաւաքածոյ մը, եւ անոնց մեքոսին հետեւողութեամբ՝ ներկայ գործը կազմուեցաւ Հայերէն լեզուի առանձնալատկութեանց համեմատ :

* * *

Նախորդ «Մայրենի Լեզու»ի Ա. Տարի գիրքին տեղ նոր պատրաստուածը կը պարունակէ Մանկապարտեզ Ա. Տարի = Բերան, եւ Բ. Տարի = Ընթերցարան :

1. Քերականի ուսումը հեշտ, հաճելի ու ուրիշմանէն ընծայելու նպատակաւ յարմար դասուած է իրր զննելէն ետքը չորս-հարիւրու դուրիւնը, այսինքն չորս-հարիւր միւլեւոյն ասեցե, եւ փոխադարձաբար հարիւր

Հրէշ միեւնոյն ասեն: Այս մանկավարժական դուրքան
հորձանէն ու հերաշնոյ առաւելութիւնն այն է որ տղան
նախ ձայնը կը լսէ, յետոյ կը գրէ ձայնանիւթ տառը, եւ
հուշկ ապա կը կարդայ զայն իր ձեռագիր ու սպագիր
ձեւերուն մէջ: Տպագիրը, եջին ձախ կողմը, ձեռագիր
տառը մեջտեղը, իսկ աջ կողմը դուռն է ձայնանիւթ
ներկայացնող սիպար բառին պատկերը:

Քերականն աւանդելու սա՛ մեթոսն օգտակար է.

Ա. ԳԾԵԼ. — Առաջիններուն ձեռքը տալ մէյմէկ
գծաւոր փառեախտակ, երբ պատշաճ չգտնուի այդ
փառեախտակին վրայ գիծեր փառել եւ քերականին առա-
ջին եջին գիծերը գծել տալ իրենց փառեախտակներուն
վրայ: Առջայս իբր նախապատշաճութիւն քանի մը
դաս յաշկացնել:

Բ. ՀՆՁՆԵԼ. — Քերականն այնպէս մը պատշա-
տուած է որ իւրաքանչիւր դասի պէտք է աւանդել Հէ
պատկեր ու Հէ հեր միայն: Նախ ներկայացնել պատկերը,
եւ յարաբերել արտասանել անոր ներկայացուցածին անու-
նը: Ինչպէս Ա. գիրն ու ձայնը սորվեցնելու համար՝
իբր սիպար բառ, առաջինին իբր ծանօթ իր, ընտրուած
է ԽԱՉը: Ուսուցիչը պատկերը ցոյց տալով՝ կը հարցնէ
առաջիններուն քե՛ այդ պատկերն իրենց ծանօթ է եւ
ի՞նչ է անոր անունը: Առաջինները, երբ ծանօթ են
հաշին, կամ հետզհետէ ներկայացուած առարկային,
կ'արտասանեն անունը. յետոյ ուսուցիչն ինքն ալ իր կար-
գին յատկօրէն արտասանելով առարկային անունը՝ կը
տեսէ ու կ'երկարէ սորվեցնելիք ձայնն որ է Ա: Գարձ-
եալ արտասանել տալու է հաշ բառը եւ ը շեշտելով
երկարելու է: Յետոյ առաջիններուն հարցնելու է քե
իրենց ծանօթ քանչու՞մով բառեր գիտնէ: Երբ կարեւոր

պատշաճանել՝ լաւ, ապա քե ոչ վարժութեանց մեջէն
դասասուին առաջնորդութեամբ առաջինները բառերն
արտասանելով՝ քիրը կը տեսնեն ու կ'երկարեն, ինչ-
պէս Բար, հայ, ծառ, յագ, մար, աս: Նոյն վարժու-
թիւնը յաջորդ դասերուն ալ:

Գ. ԳՐԵԼ. — Մէյ մը որ առաջինն քանչու՞մը քանի
մը օրինակներով սորվեցաւ, ուսուցիչը տղոց առջեւ
գրաստիւտակին վրայ կը գրէ Ա յարաբերել տառը՝ յատկ,
Խաշ, եւ՝ որչափ հնար է՝ յամբ տարժուումով, որպէս զի
տղան առիթ ունենան հետեւելու գիրին իւրաքանչիւր
ելեւեջին:

Տղան կամ դասասուին եւ կամ գիրքին օրինակին
հետեւելով՝ իրենց փառեախտակներուն վրայ քանիցս գրե-
լու են միեւնոյն ձայնանիւթ տառը: Ուսուցիչը պիտի
աւանդէ քե գրելու ասեն մարմինն ի՞նչ դիրք ունենալու
է, փառագրիչն ի՞նչպէս բռնելու է եւ ի՞նչպէս գրելու է:

Դ. ԿՍՐԴԱԼ. — Գրելու գործողութիւնը լմնալէն
տես, տղոց ներկայացնել գրուածին տպագրական ձեւը
դասագիրքին մէջ եւ կարդալ տալ՝ մասնանիւթ ընելով
գրուածին ու տպագրական ձեւին միջեւ եղած նմանու-
թիւնը կամ տարբերութիւնը:

Ե. ԹԵԼԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ ԳՐԵԼ. — Առաջինին
հնչելէն, օրինակին հետեւողութեամբ գրելէն եւ ձեռագիրն
ու տպագիրը կարդալէն ետ, գիրքը ցոյցել, գրաստի-
ւտակին ու փառեախտակին վրային ջնջել եւ քերականու-
թեամբ գրել տալ իր սորված տառը:

Զ. ԲԱՂԱՉԱՅՆՆԵՐՈՒ ԴԱՍԱԻ ՈՐՈՒՄ. —

Ի՞նչ հրահանգ որ քերականացաւ ձայնաւորներն ու երկ-
բարբառները սորվեցնելու մասին՝ նոյնը բաղաձայններու
համար ալ: Միայն աւելորդ չըլլար ըսել քե՛ որովհետեւ

Ծանօթեմ Անձանօթին, Պարզեմ Բաղադրեալին դրու-
թեամբ պատաստուած է Քերականը, հետգհետէ մէն մի
բաղաձայն սորվեցնելու ասեմ, առակերտին ծանօթ ձայ-
նաւորները միասին աւանդելու է: Առակերտին եւ ու-
սուցչին դիւրութեան համար՝ ծանօթ գիրերն ու անձա-
նօթ գիրերը տարբեր ձեւերով շարուած են. [ո՛ր եւ է-բա-
ղաձայն արտասանելու համար՝ յաջորդ յաջորդ ձեւերով
գրեալ միասին կարդալ: Ասոր առաւելութիւնը սա՛ր է որ
ծանօթ գիրերէ կազմուած բառերն ինչպէ՛ս ինչպէ՛ս ձեւ-
առանց հեղելու՝ որ արդէն շարժման դրութիւն մըն է
եւ յաջորդ է մանկավարժութեան: Օրինակ՝ առնենք
բաղաձայններու առաջին տիպար բառը՝ Բա՛ր զոր
սա՛յկս կը կարդանք:

Բ — — — ար, աւելի արագ արտասանելով Բ — — — ար,
ա՛լ աւելի՛ Բա՛ր: Ուրիշ օրինակ մը՝ Բա՛րէ. Բ — — — — — շ
— — — է. աւելի արագ՝ Բ — — — — — է, եւ ա՛լ աւելի
արագ՝ Բա՛րէ:

Հետեւապէս քէն յաջորդ. կամ քէն — — — ար, քէն — — — շ.
քէն — — — շ է, քէն — — — շ է եւ այլն հեղելու դրութիւնը խորհել
է եւ մանաւանդ աւելորդ:

2. Ո՛չ միայն բաղաձայնը նեցուկ ծանօթ ձայնա-
ւորներով արտասանել, գրել, կարդալ, այլեւ հետգհետէ
ծանօթ բաղաձայն գիրերն ալ միասին կարդալ, գրել ու
քելագրել: Օրինակ՝ Բա՛ր բառը սորվեցնելու ասեմ. քէ
Բ, քէ՛ — եւ քէ՛ ք ալ հնչել, գրել, կարդալ, գրուցա-
գրել, քանի որ երեք ձայնանիշ տառերն ալ ծանօթ են:
Ուրիշ օրինակ՝ Խա՛րէլ, Խա՛շ, Խէ՛լ, Խէ՛լ. ասոնց բոլոր
գիրերն ալ աւանդել, քանի որ ծանօթ են: Դիւրութեան
համար, միասին սորվելիք ծանօթ գիրերն ու անձանօթ
գիրերը տարբեր ձեւերով շարուած են:

Է. ԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՌԱՅՈՒՄՆԵՐ. — Քերականի բաղա-
ձայն տառախումբերն աւանդուած են վեց ասիւնաւու.

Ա. Ասիւնանը Զե՛րէր = առջեւ դրուած յաջորդ
հնչուած բաղաձայն տառախումբերն են. ինչպէս Ախս,
Ազգ, Արց, Եղբայր, Եւայլն: Վարժութիւններն արտա-
սանելու ասեմ բաղաձայն տառախումբը նախդիր ձայ-
նաւորով արտասանելու է, ոչ քէ — — — ար, այլ Զե՛ր,
ոչ քէ — — — շ, այլ Զե՛լ Եւայլն:

Բ. ասիւնանը Բա՛ր-Եր-Եր-Եր-Եր-Եր-Եր տառա-
խումբ. այսինքն նախ բաղաձայն մը, յետոյ ձայնաւոր
մը, վերջը բաղաձայն տառախումբ: Ինչպէս Բա՛ր, Բե՛ր,
Բա՛ր, Բա՛ր, Բա՛ր, Բա՛ր, Բա՛ր, Եւայլն: Այդ տառախումբերու
Ա, ու Բ. ասիւնանի բառերն երբ անձանցուած կամ
բարդուած են՝ սա՛յկս բաժնելու եւ արտասանելու է.
Բա՛ր — — — ա — — — ւոր, Բա՛ր — — — ել, կը — — — Բա՛ր — — — են, Բա՛ր — — — ա
— — — Բա՛ր — — — ու — — — քիւն Եւայլն, ոչ քէ Բա՛ր — — — րա — — — ւոր, Բա՛ր
— — — Բե՛լ, կը — — — Բե՛լ են, Բա՛ր — — — քա — — — քու — — — քիւն:
Վերջին եղանակաւ բաժնել Զա՛րէրէն Զե՛րէր — — — Զա՛ր — — —
— — — է:

Գ. Նոյն իսկ երբ բառամեջը մէկ բաղաձայն ըլլայ,
դարձեալ առաջին եղանակաւ վանկերու բաժնելու է.
ինչպէս Զա՛ր — ուս, Զա՛ր — ուն Եւայլն, այսինքն արմատ
բառն առանձին, անանցիչ մասնիկն առանձին: Զա՛-
ր — — — քիւն ու Զա՛ր — — — քիւն մեջ Զա՛ր ու Զա՛ր արմատ են, իսկ
— — — քա, — — — քա անանցիչ մասնիկ են: Բացառութիւն են
միայն անոնք որոնց բառամեջի բաղաձայն գիրն եւ բա-
ղաձայն տառախումբը (Գ. վարժութիւն) արմատական
ձեւով մեզի հասած են, ինչպէս ցորեն, Առոս, Յակոբ,
կամուրջ, կապիկ, ընկեր, կորկոս, պայծառ, Եւայլն:
Զբաժնուելիք տառախումբերը տարբեր գրով շարուած են:

Դ. Բաղաձայն սառախումբերու Դ. աւսինանն եւ սկիզբն երեւոյնքս աստիճանօք ծանօթ վանկերով, ինչպէս Բըշէ, Բըշէ, Բըշէ, Բըշէ եւայլն: Հոս ալ Բ, Գ աւսինաններու կանոնը պահած ենք: Բաղաձայն սառախումբը բաժնելով՝ երկու բաղաձայնի մէջ ը դնելու չի. ինչպէս Բը — Բըշ, Բը — Բըշ, Բը — Բըշ եւայլն, ալ Բը — Բը, Բը — ան, Բը — օր: Քանի որ Բ, Գ, Դ, արտասանելու եւ գրելու ատեն բը, գը, դը չարտասանեցինք ու չգրեցինք, աւելորդ է բաղաձայնները խնդրել ըրելու՝ բան մը՝ որ շատ դժուարութիւն կը պատճառէ յետոյ թելադրութեան ատեն:

Ե. Ասիինանն ալ նախընթացներուն նման վանկերու բաժնուած է. ըստ այնմ արտասանելու է :

Վերջապես Չ աստիճանը կը ներկայացնէ բաղա-
ձայն տառաւորներ՝ որոնց երրորդ բաղաձայնն երկրորդ
վանկին հետ արժանանելու է, ինչպէս՝ խ — ճիւ, շ — բոր,
է — ձոր, եւայլն :

Այս վեց ասիճան ճառախոսւմբուն վարժութենէն ետք, Թեւադարձեալք վերագրով կարգ մը նախադասութիւններ դրած ենք, զորոնք առակերսք, ուսուցչին առաջնորդութեամբ եւ իր սորված եղանակաւ վանկերու բաժնելու եւ կարգալու է:

Ը. ԻՐԱԶՆՆԱԿԱՆ = ԴԵՄՅԱՆԴԻՄԱՆԱ-
ԿԱՆ ՈՒՍՈՒՅՈՒՄ. — Ասոր առաւելութիւնն է իրերը
դեմ գիմաց զննելու եւ զանոնք բմբռնելու մտաւոր գոր-
ծադրութիւնը, որով շողոց ծանօթութեան սահմանը հետզհետե
կ'ընդարձակուի, անոնց դիտելու, խորհելու, բմբռնելու,
դատելու կարողութիւնը կը զարգանայ, եւ միեւնոյն
ատեն անոնք խօսելու կ'ընտելանան, եւ իբր զննելով՝
դասաւանդումը հետո, հանելի ու ջգտակար կ'ըլլայ:

Թ. ՀԱՄԱԳՐԱԿԱՆ ՈՒ ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ
ԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. — Գրելու վարժուքին մը ձեռք բերելով՝
նաեւ ուղղագրութիւնը մշակելու. եւ գրածը կարգալով՝
բառերուն ձեւերը տղոց մօտին մէջ լաւ տպաւորուելու
համար՝ անհրաժեշտ է իրարու խառնել *Համադրական* ու
Վերլուծական գրութիւնները: Համադրական գրութիւն
ըսելով՝ կը հասկնանք մասնիկներէ փոքրիկ ամբողջու-
թիւններ կազմել եւ նաեւ գիրերէն վանկեր, վանկերէն
բառեր, բառերէն կարճ նախադասութիւններ: Իսկ
Վերլուծական գրութիւնն է փոքրիկ ամբողջութիւններն
իրենց մասերուն վերածելու, նախադասութիւնները՝ բա-
ռերու, բառերը՝ վանկերու, վանկերը՝ գրերու: Առա-
ջին վարժութիւնները յափացուած են Համադրական
գրութեան, իսկ վերջին թելադրութիւնները յափացուած
են Վերլուծական գրութեան:

Ժ. Գ Ն Ե Լ. — Քերականին մեջ մերք ընդ մերք գծե-
լու վարժուրիւններ գրուած են, Պարզեն Բաղադրեա-
լին: Առականները գանձոյ պիտի գծեն իրենց քառասա-
յակներուն վրայ:

Յանձնաժողովն մեծայությամբ և թե՛ այն մեքսիկացի պատասխանատուներին, որ պիտի օգնեն իրենց ընկերությանը, որ իր *մեքսիկո-լեռն* մեջ *հեռ-լեռն* մեկն է :

ՆՊԱՍՏԻՅ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐԺԱՐԱՆԻ

1905, 3m 6h 5.

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

Ս. ՏԱՐԻԷ

Ս. ԱՍԵԿԱՆ

ԶԱՅՆԱԻՈՐՆԵՐ

(1002 / 8781) 16837-58

1

ա

ա

խաչ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

բաղ, ծառ, հաց, ձաղ, մատ.

2

ե

է

ձեռք

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ծեք, նեա, սեխ, ցեխ.

3. է է է

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

դէր, խէժ, կէտ, ձէթ, մէկ, տէր.

4. ի ի ձի

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

թի, բիծ, գիծ, ժիր, հին, միս.

Գծեալ վարժութիւն. Թիւ 1

5. ր ը ընչացք

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ընկեր, ընծայ, ընեւ, ըլլաւ.

6. ո ո կով

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

խոտ, ձող, հոտ, նոր, գող, դող.

7. օ օ օձ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

օդ, օղ, օր, օֆ, գօտի, արօր.

Բ. ԱՍՏԻՃԱՆ
ԵՐԿԲԱՐԲԱՌՆԵՐ

1. այ այ այծ

այ (բառամեջը է ի պես հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

այլ, դայլ, ծայր, հայր, փայլ.

այ (յ վերջը եւ հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

այ, բայ, վայ, հայ.

այ (յ վերջը եւ չհնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

աղայ, քահանայ, սատանայ.

Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 2

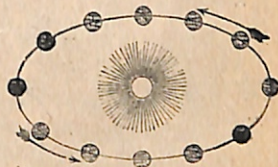
2. ալ ալ ալ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

բալ, լալ, թալ, կալ, նալ.

3. ել իլ արել

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

խել, թել, սել, դել, ել.

4. իլ իլ հովիւ

իլ (վերջը չ հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

անիլ, թիլ, պատիլ, հաշիլ.

5. *իւ* *իւ* *սիւն*

իւ (բառամեջը մեկտեղ հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

արիւն, հարիւր, հերիւն, ձիւն.

6. *ու* *ու* *մուկ*

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

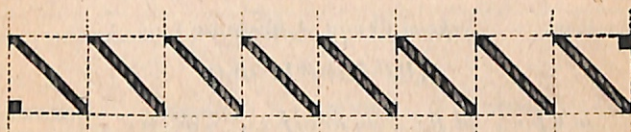
լու, կատու, առու, անուն.

7. *ոյ* *ոյ* *ընկոյգ*

ոյ (բառամեջը ու ի պէս հնչուող)

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 3

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

լոյս, յոյս, քոյր, համբոյր.

ոյ (բառին վերջը ու ի պէս հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

նոյ, յեռոյ, դշխոյ.

8. *եա* *խա*
սենեակ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ժանեակ, մանեակ, հոգեակ.

9. *ուա* *ուա*

նուազ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

հարուած, կաթուած, սիրուած.

10. *ուե նւք*

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

սիրուեր է, հաշուել, թուել.

11. *ուէ նւէ*

աղուէս

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

նուէր, պատուէր.

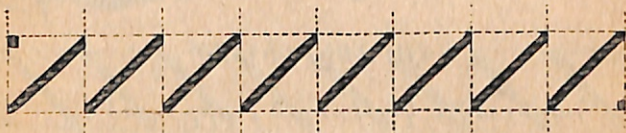

12. *ուի նւի*

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

հագուի, սիրուի, նեղուի.

Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 4

Գ. ԱՍՏԻՃԱՆ

ԲԱՂԱՁԱՅՆՆԵՐ

1. *բ ք բադ*

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

բան, բարի, բողեղ.

ես բոկեղ պիտի ուտեմ:

2. *զ ջ գառնուկ*

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

զեա, գաղան, զիւղ, գող.

Լեւոն գովեստ լսեց:

3. *դ* *շ* *դանակ*

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

դաս, դեղ, դարակ.

այս դանակը հոս գիր:

4. *դ* *զ* *զանգակ*

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

զարնել. Ջատիկ, զատ, Ջաքար.

Ջարմանը Ջատիկին ժամ եկաւ:

Գրեալ վարժարան. Թիւ 5

5. *թ* *թ*

թուլ *թակ*

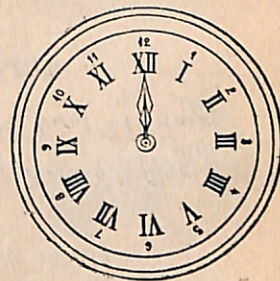
ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

թագ, թաթիկ, թել, թու.

Թաղէո՛ս, ցոյց տո՛ւր թաթիկդ:

6. *ժ* *ժ*

ժամացոյց

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ժիր, ժողով, ժողովել. ժամկոչ.

ժիրա՛յր, եկո՛ւր:

7.

L Լ
լ ե ո

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

լալ, կուլայ, լափող, լար, լոկ.

Գակիկ, մի՛ լար :

8.

խ խ խաղող

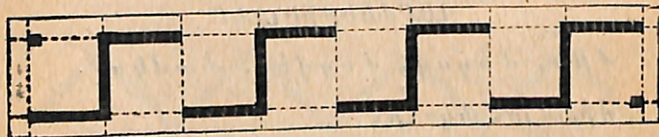

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

խաբել, խող, խեթ, խիթ, խեցի.

Դաւիթ երեսը խաչ հանեց :

Գծեալն փարձոսքիւն. Թիւ 6

9.

ժ ժ

ժ ա ո

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ժ ա ղիկ, ժ ո լ, ժ ուրակ, ժ ախել.

Ծափիկ ծափիկ ծիրանի :

Յակոբ ծաղիկ կը ծախէ :

10.

կ կ կատու

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

կաղին, կարկին, կաթ, կամար.

Կովը կաթ կուտայ :

11. հ հ հ՝

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

հաղալ, հիւր, հոգի, համեղ.

Հայկ լաւ է. հաւը հաւկիթ կ'ածէ:

12. ձ ձ ձուկ

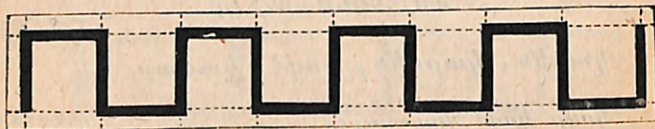

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ձեռք, ձոր, ձագ, ձախ, ձէթ,

աջ ձեռքիդ վրայ քանի՞ մաս կայ:

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 7

13. զ զ ուղտ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

եղ, իւղ, գիւղ, գեղ.

Հողը կակուղ է:

14. ճ ճ ճագար

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ճանճ, ճաշ, ճահիճ, ճոճեւ, ճիւղ.

դուն ճաշ կերա՞ր.

15. մ մ մեղու

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

մագիլ, մում, մաղ, մածուն.

մամը լոյս կուտայ:

16.

յ չ յօնք

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յակօք, Յաբեթ, յօպօպ, յիշէ.

Յակօք լաւ յիշողութեան տէր է:

17.

ն ն

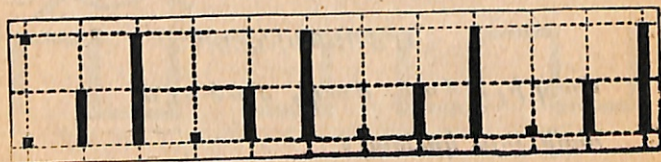
Նապաստակ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նամակ, Նոճի, Աննիկ, անուն.

Նազար հոլ կը խաղայ.

Գծելու վարժութիւն. Թիւ 8

18.

շ շ շուհ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

շաբաթ, շան ձագ, շողի.

մէկ շաբաթ կայ որ հաս է:

19.

չ շ ոչխար

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

չամիչ, չորս, չար.

չար մանուկը չի սիրուիր:

20.

պ պ

պատաստարպող

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

պագ, պագնել, պարակզ, պատուղ.

Պօղոս պանիր շատ կ'ուտէ:

21. ը Շ ջուլթակ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ջահ, ջոկ, ջուր, ջանալ:
ջանա՛ լաւ մէկը ըլլալ:

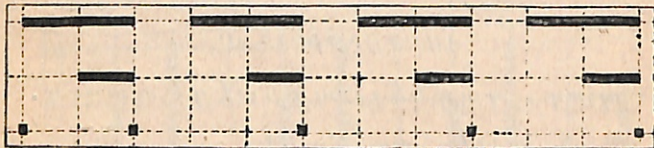
22. ո ո առ ու

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

առտու, ուրի, պատառ, Ռուբէն.
Էլիզ առտուն ուշ կ'ելլէ:

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 9

23. ւսսս

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

սաթ, սեխ, սխտոր, սալոր, սառ.
ածուխը սեւ է.

24. վ վ վանդակ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

վաղեւ, վարդ, վիշապ, ժողվեւ.
Վահան դասը չ'առնէր:

25. տ տ տակառ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տաճատ, տուն, տետրակ, տամ,
տակառ մը գինի կայ հոս:

26.

ր ը տապար

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

խաւար, կը խաղար, բոպէ, տուր.
մայրս մատիտ մը բերաւ ինծի :

27.

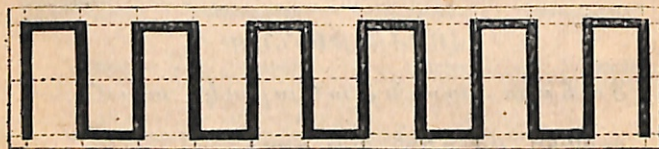
ց ջ ցորեն

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

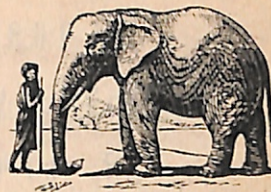
ցած, հաց, ցուրտ, ցեխ, ցորենկ.
Գոհար հաց եփեց :

Գծեցու վարժութիւն. Թիւ 10

28.

փ շ փեղ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

փակեղ, փոշի, փոխել, փողոց.
Փարիս, փողոց մի՛ փակեցիր :

29.

ք թ քանակ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

քարոյղ, աղօթք, միտք, քաղաք.
քանակը տոյ կը շարէ :

30.

ֆ թ ֆէս

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ֆուլիկ, ֆիլիպ, ֆրանք, ֆիմի.

1. ԶԱՅՆԱԻՈՐ ԳՐԵՐ
ա, ե, է, ը, ի, ո,ւ, օ.

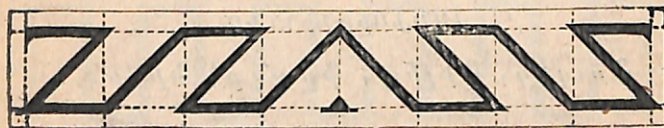
2. ԵՐԿԲԱՐԲԱՌՆԵՐ
աւ, եւ, իւ, ու, պ, ուա, ուէ, ուէ, ուի

3. ԲԱՂԱՁԱՅՆՆԵՐ
բ, գ, դ, զ, թ, ժ, լ, խ, ծ, կ,
հ, ձ, ղ, ճ, մ, յ, ն, շ, չ, պ,
ղ, ռ, ս, վ, փ, ք, ֆ.

4. ԿԵՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ
, . : ' \ / @ ~

5 ԹՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐ
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Գծեալ վարժարիւն. Թիւ 11

Դ. ԱՍՏԻՃԱՆ
ԲԱՂԱՁԱՅՆՆԵՐՈՒ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ

ՆԱԽԴԻՐ ԶԱՅՆԱԻՈՐՈՎ ՀՆՁՈՒԱԾ ԲԱՂԱՁԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ

Ա.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ազդ, ազդ արար, ազա, ազա ոտ,
ամսյ ոտ, անձ, անկ իւն, քեզի կ'ան-
սամ, ժամը անց աւ, աշխատիք մեր
դասին, եղբ օրը հեա հաշտ ուեցաւ,
աշք-կապուկ կը խաղան, ապա ար էզ
մը հեռու, կեր ա կուրը աշխ եցաւ :

Գծեալ վարժարիւն. Թիւ 12

ԲԱՂԱԶԱՅՆ - ԶԱՅՆԱԻՈՐ - ԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ

Բ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻԻՆՆԵՐ

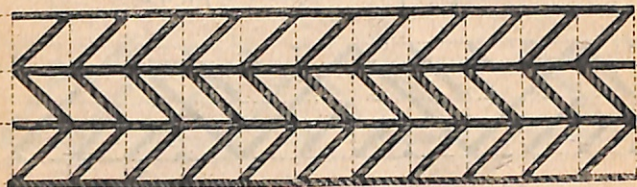
Բախա աւոր ես գուն, այս տարի
բերքը առաւ էր, հոս բազմէ, յանց-
աւորը բանա տար ին, հաց կը բաշ-
խեն կար օտ եալ ին, բարդ եց էք, ձեր
երկիրը բերք ունի, բարկ, բիրա
աշա կ ե րա, բողկ, քաց ախ կը սիր-
եմ, բուղխ սիրա, բուրգ ին եր եսք :

Գ. Դ. Թ. Ժ. Ղ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻԻՆՆԵՐ

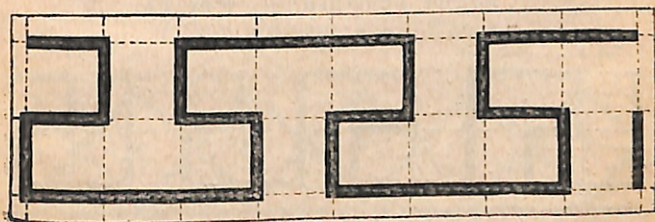
Շատ երբ ուրիշ տեղ կը գաղթ-
են, գաղա ուկ մի խօ սիր, այծը

Գծերու վարժարիւն. Թիւ 13

եղջ խւր աւոր կենդ անի է, կեսարիա
ծաղ կած է գորգ ա գործ ութ եան մէջ,
գորաը կը սողայ, Աշոա մօրը գիրկը
նետ ուե ցաւ, ես գիրք կը կարգամ,
ամէն մարդ անոր գով ետաը կու տայ,
Աշոա ին գէմքը տե սա՞ր, տուն դար-
ձիր, Յակ ոք ին դունչը կը ցաւի,
գաշաը ցորեն կը ցան են, ձի ուն
թամբը, թերթ մը թուղթ, թաա-
ւան գացե՞ր ես, գետին տիր թումբ
մը շին ուած է, այս չար իք էն դերծ,
այս ի՞նչ ժանդ է, լիրբը չեմ սի-
րեր, լիար մը խողոյ :

Գծերու վարժարիւն. Թիւ 14

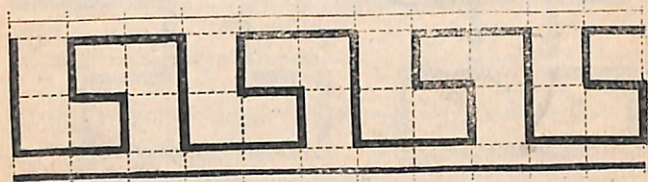

Խ. Ծ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մի՛ քար ու եր խեղճ շունը, այս
 ի՞նչ խորհուրդ է, խիտա կը խօսի,
 Ա շոտ խոնջ եցաւ, նախ խորհ է, յե-
 տոյ խօսէ, խորթ քոյր մը ունիմ,
 դար ան ին մէջ խորշ մը կայ, քեզի
 բան մը խոտտ ա ցայ, կը յիշե՞ս, ե-
 կե ղեցւոյ մէջ խունկ կը մատ ու ցա-
 նեն Աստ ու ծոյ, Ա շոտ, ինչո՞ւ զիս կը
 ծաղրես, այս տան շին ու թեան հա-
 մար շատ ծախք եղաւ, Զապ էլ
 ծունկը ցաւ ցուց, սեղան ին ծածկ ոցը
 ո՞ւր գրիր, ծանր խօսէ :

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 15

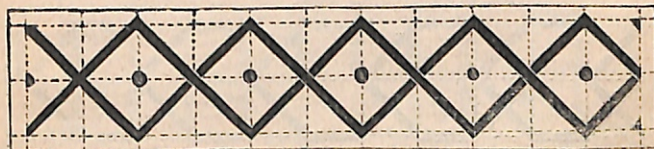

Կ. Հ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գիրքը կազմ ուած է, դուն կամքի
 տէր ես, մէկ կանգուն բեհէզ, նա-
 ւին կառչեցաւ, կառքը կուգայ,
 դուն ո՞ր կարգէն ես, կարճ խօսէ՛,
 մարդ ա կերպ կապիկ, շունը կենդ անի
 է, Մարիամ բարեկիրթ է, այս կողմ
 եկ ո՞ւր, անիկա կոշտ է, կամուրջը
 շինեցին, ցոբենը հասկ կապած է,
 մեր փողոցը հարս մը բերին, ա սի-
 կա հեշտ է, վէրքին հետքն ան-
 ցաւ, ինծի ի՞նչ հարց ում ըրիր, հար-
 ուստ մէկն է :

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 16

Զ. Ղ. Մ. Ն.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

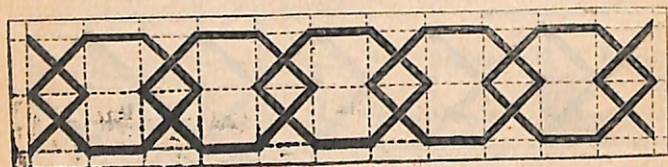
Երկու ձեռք ունինք, անոր ձորձը մաքուր է, ինչո՞ւ կը ձաղկես զիս, լէւ ո՞նք մաղստ է, զին ուորը կը մարդեն, միտք երնիդ պահեցէք, մուրճը գործիք մըն է, Աշտ կը ներկէ միշտ իր կօշիկը, Մանուկը կը նիրհէ, շաղփաղփ մէկն է, քեզ կ'ողբամ, ողջ է, մեռած չէ:

Պ. Զ. Ռ. Ս. Վ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մեծ պահքին գարուն է, Աստուած կը պաշտենք, պարզ խօսէ,

Գծեալ վարժարան. Թիւ 17

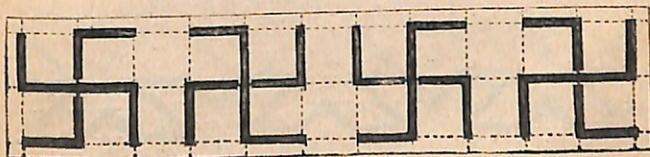
քեզի պարտաւ կան չեմ, պէտք է որ աշխատիս, մուկը պիղծ կենդանի է, ջուխտ մը էշ ունի, տաղմ ոսլսէք, սերմը ցանեցին, կիրակին սուրբ օր է, վարդը ծաղիկ է, մենք մեծ վարկ ունինք, մեր տան վարձաւ կալը, բառը վանկ երէ կը կաղմ ուի:

Տ. Բ. Յ. Ք.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տուրք տալ օրէնք է, Նահապետենց տոհմը, պարտէ զին բալարաիքը ցանկ մը քաշեց, աշխարհ սցոյց քարաէս մը, ախանջ մի կտի եր,

Գծեալ վարժարան. Թիւ 18

աղջիկ, քեզի կըսեմ, ելիր, աղօթք
ըրէ, Արամ աղքատ է, այս ան-
գամ պիտի գամ, անէծք մի՛ ընէր
աղուդ, առողջ անձ մըն է :

ՁԱՅՆԱԽՈՐ - ԲԱՂԱՁԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ ԿԻՍՈՒԱԾ

ՁԱՅՆԱԽՈՐ - ԲԱՂԱՁԱՅՆ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Աղ նիւ, աղ ուս, աղ բիւր, աղ-
ջիկ, ան գամ, ար ծիւ, ար մաւ, բամ-
բիշ, բան ջար, բակ լայ, բուր վառ,
եղ բայր, եր կաթ, եր կայն, եր կիր,
զամ բիւդ, զան գակ, ըն ծայ, ըն կեր,
ըն կոյդ, ըն տիր, ըլ լայ, լապ տեր,
կան թեղ, կղ զի, կոր կոտ, կր կին,

Գծեղաւ վարժուրիւն. Թիւ 19

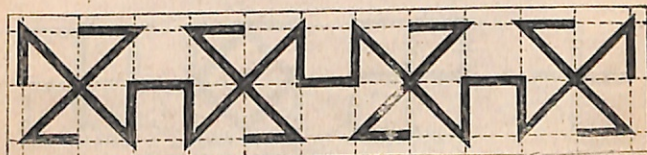
Հան դարա, Հան դերձ, աս կոր, պայ-
ծառ, պան դուխա, պատ բառա, տար-
բեր :

ՍԿԻՋԲԸ ԵՐԿԲԱՂԱՁԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ ԾԱՆՕԹ ՎԱՆԿԵՐՈՎ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Բբ եմ, բգ եգ, բդ էդը միջատ
է, բժ իժ, բլ ուկ, բլ իթ, մեր
բն ա կա բանը բո ե ցինք, բր ած, բլ-
ու բը ել անք, բճ իճ, բն աւ մի խօս-
իր, բր ինձ, գա ալ ունիս, ոչ խար ին
զգ աթը, վր ադ կը գթ ամ, գլ ուխը
կը ցաւի, տող մը գծ է, գձ ուձ
կենդ ան ի, Յով Հան նէս գն աջ, ուր
է գա ալդ, գգ ալ, գգ ում, գմ ալ,

Գծեղաւ վարժուրիւն. Թիւ 20

ե կե զե ցին զպ իբ եմ, զբ ամ մը
գտ այ, զպ բոց պի տի երթ ամ:

* * *

Ջբ ադ ում, զբ օս անք, զլ ա ցաւ,
լինչ բր իբ զմ ել իդ, ես կը շա կեմ,
զր ահաւոր նաւ, զգ ոյշ կեց էք,
թռ իչ, թզ ուկ, թթ ու, թփ ուտ աեդ,
ինչո՞ւ կը թք նեո, հաց թիս է, ինչո՞ւ
թշ ուտաւ ես, ես ժլ տա չեմ, ժիս որ
մի հան էք, անոր ժպ իար, ըծ ակ,
լմ ան, ի՞նչ կըն է ըպ ուտ ը, ա նի կա
կը ըս է, զու՛ն կը ըս ես, ձգ եց ու
զն այ:

* * *

Գծեալ վարժարան. Թիւ 21

Նկ ա տի պիտի տա նեք, ա սոր
կը նմանի, նպ ար ե զէն գն եց ինք,
նա եմ յարկ:

Շկ ահիւն մը ըս եցի, չն իկ մ'ու
նիմ, այս ի՞նչ շշուկ է, շպ ար,
չը էշ ուն ի՞ք, այս ի՞նչ շք եզ տուն
է, ա նունա Շուշ ան է, պլ ուղ մարդ
մը, պճ եզ մը սոխ, պն ակդ տո՛ւր,
այս օր ե կե զե ցին պս ակ կար, պաւ
ուկ, պր ակ մը գիրք:

* * *

Ջզ ուտ կազմ ուտք, արա ը ջր է,
ժամ ա ցոյց ին սլ աք ին թիք թաքը,
ալ չպիտի սխ ալիմ, այս ի ըիկ ուն
հսկ ում կայ, սղ ոյ ով կը տաշ ենք,

Գծեալ վարժարան. Թիւ 22

ան ունիւք ը ան հր ա ժեշտ է , մի ստ եր
ըն կեր ոջդ , մեր սր ահը բաւ ա կան
ընդ արձակ է :

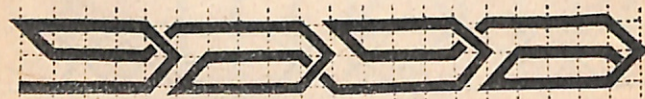
*
* *

Խթ ան , խլ ել , խխ ում , խծ խղը
քակ է , ա սի կա խղ իկ մըն է , մի խճ-
ող եր , խլ ուրդ ը , ջուր խմեց ի , խլ-
խլ , ինչո՞ւ կը խու ով ես , մեր մէջ
խա իր չկայ , խց իկ , խփ ել , ես քեզի
խր սա տուի , ծծ ումք , ծն ողք , մի
ձգ եր , հղ օր ձեռք ը , հմ ուտ մարդ ը
հն ար ա միտ է :

Այս օր Ծն ունիւք է , ծր ար մը
թուղթ , կն իկ , կն իք , կշ իա , կո իւ ,
կր ալ ըրաւ , կոտ աւ :

Ասիկա ձր ի է , կր օն ի դասը :

Գծեալ վարժութիւն . Թիւ 23

Ինչ ո՞ւ կը ճչ ես , ճր աղը մար է ,
այն յարկ ը մթին է , մի միտ եր ,
դաշտ ը կը մչ ալ են , Պօղ ոս կը մս ի ,
դաւ աթ ին մը ուր ը :

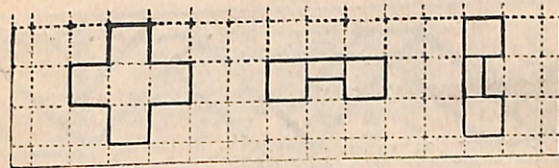
*
* *

Վճ իա մը մեծ վն սա բեր աւ , ես
չեմ վհ ատ իր , ըն կեր ոջ մեդ վր էժ
մի լուծ եր :

Տկ ար մարդ , տխ ուր վայրկ եան ,
տհաս սլա ուղ , ես դեռ տղ այ եմ ,
մեր տն ալ ը նոր սգ ե ցինք , հար իւր
տր ամ հայ , շան տու նը :

Տն օրք , խող ին ցո ու կը , ցր եխ
եղաւ , քն ար ին ձայն ը , դեռա փթ-
իթ մանուկ :

Գծեալ վարժութիւն . Թիւ 24

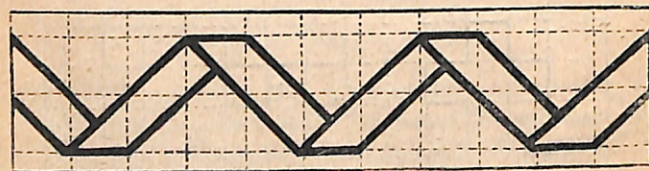

ԵՌԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ

Անձր եւ կուգայ, գլխի որ տե-
սած ես, խնձ որ կ'ու տես, երէկ
մեր տունը խն ջոյք կար, անոր տու-
նը խոր ճիւղ է, կակ իժ չ տեսնես,
յստակ խօս է, ինչո՞ւ արտ ում ես,
ինչ է քու արտ ունջդ :

Բլթակ, ձկն որսը ուռ կանը նե-
տեց, գնդակ, զրկ անք, թռչուն,
դպր ոց :

Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 25

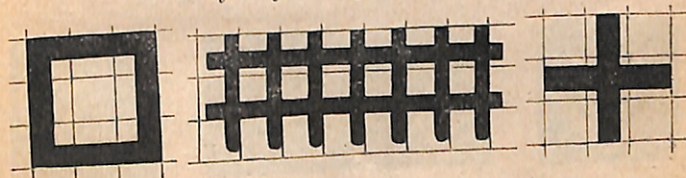

ԹԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԻՆՁՊԷՍ ՊԷՏԲ Է ԲԱԺՆԵԼ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՆ ՈՒ ՄԻԱԿԱՆԿԵՐԸ

Ժիր այր գասդ գիտ ես, թոյլ է
անիկա, քիչ մը կաւ բեր, հոս կին մը
կայ, շուտ բարձ մը բեր, պէտք է որ
գաս, ինչո՞ւ ծոյլ ես, գայլ մը կայ
հոն, ատիկա գանձ մըն է, թերթ մը
թուղթ բեր, ձայն չկայ, ես կուշտ եմ,
տես ձիւնը կը տեղայ, խումբ մը մար-
դիկ, Սուրբ Գիրք կարդա՛, բուրդ բեր,
բուրդ մը կայ հող, ազահ մարդ մըն
է, այսօր ամպոտ է, սուտ խօսիլը ամօթ
բան է, Աստուած բարին կը սիրէ,
այս ջուրը աղի է, Աղամ եւս մեր

Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 26

նախածնողքն են , ամէն տառն , ծոյլ
 ձեռքը աղքատ կ'ըլլայ , ազնիւ գործ մը ,
 Յիսուս Փրկիչ աշխարհ եկաւ , սուր դա-
 նակ է առիկա , գգալ մը գեղ խմէ որ
 հիւանդ չըլլաս , այսօր դերձակ մը
 պիտի գայ մեր տունը , երկու եղբայր
 ունիմ . այս երկրորդ անգամ է որ դպրոց
 կուգամ քեզ տեսնելու , քաղցր խաղող
 ու խնձոր ունիմ . խոշոր կարկուտ եկաւ ,
 կոչնակը հիմայ զարկաւ , հարցնէր որ
 սորվիս , յարմար և մաքուր հանդերձ
 չունի՞ս , անիկա նախանձոտ է , սիրտդ
 քարի պէս ամուր պիտի մնայ , ճամ-
 բադ զնն , արդար մարդուն մահը օրհ-
 նեալ կ'ըլլայ , անցեալ օր ես քեզ տեսայ ,

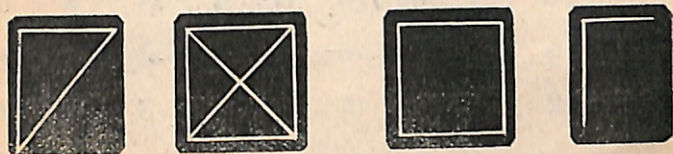
Գծերու վարժութիւն . Թիւ 27

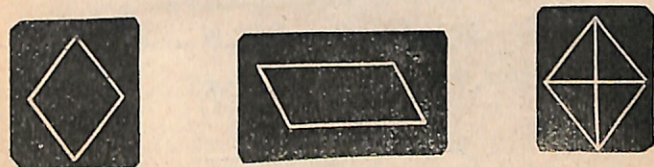
անձրեւ եկաւ , զնդակ խաղն , ես դա-
 սարան կ'երթամ . ո՛ւր է զմեկիդ , դա-
 տաւորը վճիռ տուաւ , հրաժեշտ տուի ,
 հրուշակ կ'ուտե՞ս , տգեղ մէկն է , ո՛ւր
 է փքոցը :

Գծերու վարժութիւն . Թիւ 28

Գծերու վարժութիւն . Թիւ 29

ԳԻՐԵՐՈՒ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է	Ը	Թ	Ժ	Ի
ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ը	թ	ժ	ի
Ա	Բ	Գ	Դ	Ե	Զ	Է	Ը	Թ	Ժ	Ի
ա	բ	գ	դ	ե	զ	է	ը	թ	ժ	ի
Լ	Խ	Ծ	Կ	Հ	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն
լ	խ	ծ	կ	հ	զ	ղ	ճ	մ	յ	ն
Լ	Խ	Ծ	Կ	Հ	Ձ	Ղ	Ճ	Մ	Յ	Ն
լ	խ	ծ	կ	հ	զ	ղ	ճ	մ	յ	ն
Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ	Ր	Յ
շ	ո	չ	պ	ղ	ռ	ս	վ	տ	ր	ց
Շ	Ո	Չ	Պ	Ջ	Ռ	Ս	Վ	Տ	Ր	Յ
շ	ո	չ	պ	ղ	ռ	ս	վ	տ	ր	ց
			Ի	Փ	Ք	Օ	Ֆ			
			լ	ժ	բ	օ	ֆ			
			ի	փ	ք	օ	ֆ			
			լ	ժ	բ	օ	ֆ			

ԸՆԹԵՐՑՄԱՆ ՎԱՐՓՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լուսաւ , լուսաւ

Լուսն ի բարին

Ծիւնն ի ծառին

Հաւն ի թառին

Աշխատաւոր բանի

Ծոյլ մարդու քունը տանի :

Բադի'կ , բադի'կ

Կարմիր թաթիկ

Ո՞ւր կ'երթաս դու կամայ կամայ ,

Չագուկներդ չորս կողմդ առած :

Ես կ'երթամ ջինջ ջուր գտնելու ,

Չագուկներս լուսնալու ,

Չագուկներս մաքուր , մաքուր ,

Տղայ երեսն աղա է ու մուր :

* *

Կատուն եկաւ , փխիկ փխիկ

Հաղար նազով , ինչպէս հարսիկ ,

Դունչը սրբեց թաթիկներով ,

Մազը սանաթեց ճանկիկներով :

Կատո՛ւ , կատո՛ւ , ի՞նչ ես արտում

Արդեօք մկներն են այսօր արթո՞ւն :

ՅԱՆՅ ԱՂԹԲԸ

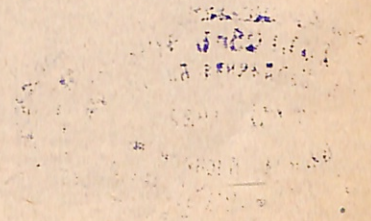
Ո՛վ մեծդ Աստուած,
 Որ ես աղւած
 Մեղ բարի հայր
 Եւ գթօտ մայր,
 Մաքրէ՛ մեր սիրան
 Ու մեր հոգին,
 Տո՛ւր մեղ շնորհք,
 Ընենք աղօթք,
 Չըլլանք անհոգ,
 Ապրինք խելօք,
 Պարկեշտ ու հեղ,
 Եւ սիրենք քեզ:

ՅԱՆԿ ՆԻԻԹՈՑ

Վաւերագիր Ուսումնական Խորհրդոյ	Է
Ջեկոյց, Մեթօտ, Նպատակ	Թ
Գրելու, գծելու օրինակ	16
Ա. Ատախճան-Չայնաւորներ	17
Բ. » - Երկրաբաւոններ	20
Գ. » - Բաղաձայններ	25
Վերաբաղ գիրերու	38
Դ. Ատախճան-Բաղաձայններու տառախումբ	39
Թեւադրութիւններ	53
Գիրերու տեսակներ	56
Ընթերցման վարժութիւններ	57

ԹՂԹԱՎԱՃԱԹԱՏՈՒՆ
ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Վ. ԵՒ Հ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԻՍԻԱՆ
Սուրբ-Համա
Կ. ՊՈԼԻՍ

2098

3992

«Ազգային գրադարան»

NL0062678

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՄԻԱՅԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՅՈՑ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԱԾ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԶԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ՄԷՓՈՏՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

		Ղր.
1. Մանկապարտեզ	Ա. Տարի	2
2. Մանկապարտեզ	Բ. Տարի	3
3. Տարրական Դասընթաց	Ա. Տարի	3
4. Տարրական Դասընթաց	Բ. Տարի	4
5. Միջին Դասընթաց	Ա. Տարի	4
6. Միջին Դասընթաց	Բ. Տարի	4
7. Մայրենի Լեզու	Դ. Տարի	4
8. Մայրենի Լեզու	Դ. Տարի	4
9. Ա. Գիրք Ֆրանսերենի ի Հայ բարձրագույն դասընթաց		3
10. Քրիստոնեական		1½
11. Գեղարվեստի և Թանգանդանի		
Տես Ա. Բ. Դ. Ե. Զ.		

հասը 20ական փարս

ԳԻՒՂԱՏՆՏ. ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ

1. Հողային Արդիւնաբերութիւն	Ղր. 1
2. Սերմնցումներու բնութեան օգուտները	» 1

 Սոյն հրատարակութեանց համար
դիմել ուղղակի Ընկերութեան Գրասենեակը,
Պոլիս, Պահլէ Գափու, Սասըգիէ խան, ք. 27

ԾԱՆ. Հրապարակ ելած մէն մի օրինակ Ընկերութեան պաշ-
տօնական Գնիքէ պէտք է կրէ անպատճառ .